

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

Siioninvirsiuudistuksen yleiset perusteet

Kielelliset perustelut

Tekstien osalta perustelut ovat vahvasti kielellisiä ja tyyllisiä. Uudistuksella tuoretetaan virren ilmaisu. Vanhahtavien sanamuotojen tilalle on etsitty parempia ilmaisuja. Silti virsiin tulee jäämään myös uskonnollista erityissanastoa (esimerkiksi "vanhurskas" tai "synti"). Sisällöllinen kerroksellisuus ja monitulkintaisuus säilyvät. Tuoreuttamisen kautta pyritään sanoittamaan ajallemme puhuttelevaa tapaa tarkastella uskoa, elämäntuntoja, ihmisen harteille asetettuja vaatimuksia, moraalia sekä oikeudenmukaisuuteen liittyviä teemoja.

Virsi "punaista lankaa" on kirkastettu ja vahvistettu. Tässä on edetty kahdella tavalla. Yhtäältä on palattu virsien aikaisempiin kerrostumiin ja rakennettu virsi eheämmäksi kokonaisuudeksi. Samalla kun virren ydin tai henki on avautunut, se on mahdollistanut usein myös virren tiivistämisen ja lyhentämisen. Toisaalta punainen lanka vahvistunut kun virren uudistaja on löytänyt tekstiin oman näkökulmansa ja kirjoittanut virren uusiksi inspiraationsa pohjalta.

Punaisen langan etsintä on merkinnyt myös sitä, että Siionin virsien kokonaisuuden sisällä olevaa päällekkäisyyttä ja toistoa on vähennetty jättämällä uudistamisen ulkopuolelle joukko virsiä. Uudistettavien virsien osalta tiivistämistä on jatkettu muun muassa yhdistämällä joitakin (alun perin yhteen kuuluneita) virsiä.

Kielellinen perustelu koskee myös virren tekstin ja sävelen kokonaisuutta. Virren veisattavuus ja ilmaisu paranee, kun nuottikuvan piirteet kulkevat tekstitavujen painollisuuden ja vokaalisuuden kanssa yhtenäisesti. Tekstin kaari on sovitettu sävelen kaareen ja virsi on helpompi "kuulla oikein". On tosin todettava, että tässä ei koskaan päästä täydellisyyteen, eikä se ole edes välttämättä tavoiteltavaa. Kansanveisuuseen kuuluu tietty rosoisuus.

Teologiset perustelut

Kielellisten ja tyyllisten seikkojen lisäksi virsiä on uudistettu herännäisyyden teologisten painotusten valossa. Virsien sielunhoidollisuutta sekä Kristuksen ja kristityn olemuksellisen yhteyden kuvaamista on pyritty vahvistamaan. Synnin todellisuutta on sanoitettu erityisesti

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

veisaajan itsensä kannalta, ei niinkään puheena ”toiselle”. Luomisen teologiaa (eli Jumala luojana) on vahvistettu. Useissa tapauksissa nämä piirteet ovat löytyneet alkuperäisistä virsistä.

Sävelmiin liittyvät perustelut

Sävelmien osalta keskeinen periaate on säästyksättömän seuraveisuun perinne. Parhaiten se toteutuu kansantoisintosävelmissä (tasajakaisuus, niekuttelevuus). Lisäksi on haluttu varmistaa, että sävelmistö on kokonaisuudessaan rikasta ja monipuolista sisältäen mahdollisimman vähän sellaisia sävelmiä, jotka ovat vain yhdessä virressä (uniikkisävelmä).

* * *

Vaikka edellä sanotut näkökohdat ovat ohjanneet uudistustyötä, virsiä ei ole puristettu samaan kaavaan. Virsien kerroksisuus, moni-ilmeisyys ja monimuotoisuus näkyvät. Kielellisyyden kohdalla tämä tarkoittaa muun muassa sitä, ettei kaikkien ehdotusten kohdalla ole pyritty kategorisesti karsimaan pois sanoja ”mua”, ”mä”. Erityisesti näitä poikkeamia on jätetty virsiin, jotka ovat hyvin vakiintuneita (esim. SV 90). Kielen osalta on hyvä muutenkin todeta, että vaikka hyvä suomen kieli on tavoitteena, laulettu teksti on nykyaikana hyvin monimuotoista. Ylin kriteeri ei ole virheetön kieli, vaan koskettava, väkevä ja puhutteleva ilmaisu.

Jukka Hautala

tekstijaoston puheenjohtaja